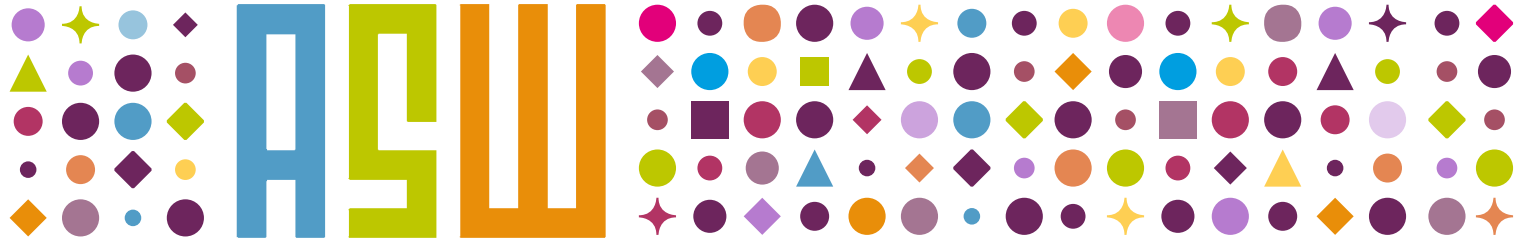

JAARVERSLAG 2009

Resultaat met bewoners

INHOUD

ASW
Nieuwezijds Voorburgwal 32
1012 RZ Amsterdam

020-5230130
info@steunpuntwonen.nl
www.steunpuntwonen.nl

COLOFON

Redactie: Pieter De Stefano
Grafische vormgeving: Studio Pollmann, Amsterdam
Fotografie: Gert-Jan Odijk, Lex Draijer, Jan Mast, Arnold Paalvast
Drukwerk: Slimdruk

4	Voorwoord	20	Activatie en participatie
6	Belangenbehartiging	22	Cursus Wonen en Leefbaarheid
8	Meldpunt Ongewenst Verhuurbedrag	24	Vrouwenbrigade in Zaandam
10	Woonwagenwerk	26	Bewoners aan het stuur
12	Bodemsanering	28	Buurtactiedag Reimerswaal Leeft!
14	Huurdersplatform Palladion	30	Sleutel naar duurzaam en divers
16	Wijksteunpunt Wonen	32	Energie <i>tupperware parties</i>
18	Bewonersondersteuning in Haarlem	34	Specialistische woningbouw

Resultaat met **bewoners**

Voor u ligt het jaarverslag van 2009 van het ASW. Ook in 2009 zijn er veel nieuwe projecten gestart, veel huurders geholpen en veel bewoners betrokken bij hun wijk en bij elkaar. 2009 heeft opnieuw gezorgd voor resultaat mét bewoners en daarmee een fijne woonomgeving voor iedereen.

Voor ons was 2009 in veel opzichten ook een jaar van verandering. Het ASW loopt samen met de Huurdersvereniging Amsterdam voorop in het activeren van bewoners om zelfstandig met hun wijk aan de slag te gaan. In 2009 zijn wij ons nog meer gaan richten op projecten waarbij bewoners zelf bepalen hoe deze worden uitgevoerd. Onze inzet bij de wijkaanpak heeft geleid tot begeleiding van meer dan 100 projecten die bewoners in diverse wijken in Amsterdam hebben opgezet, waaronder projecten in

Amsterdam Oost, Nieuw-west en Zuidoost.

Het bijzondere aan deze projecten is dat bewoners op maat gemaakte voorstellen ook zelf uitvoeren. Bijvoorbeeld het boksproject van Raymond Joval in Zuidoost of de aanleg van moestuinen en speeltuinen in Nieuw-West, gebaseerd op de wensen van ouders en kinderen. Maar ook een cursus budgetteren voor bewoners in Oost.

In andere opzichten boekt het ASW ook goede resultaten. Zo zijn we volop aan de gang met projecten waarbij bewoners worden betrokken bij energiebesparing in huis. Het project, waarbij via bijeenkomsten bewoners in Zuidoost worden ondersteund om energiebesparing op simpele manieren te bereiken, was een groot succes en is uitgebreid naar Amsterdam West en Amsterdam Noord. Daarnaast

is er met de basis cursus ‘Wonen en Leefbaarheid’ een goede manier gevonden om sociaal geïsoleerde vrouwen weer deel te laten nemen aan het maatschappelijke leven in de buurt. In Noord heeft dit al geleid tot deelnemers die uiteindelijk doorstromen naar betaald werk.

Naast de ondersteuning van bewoners bij het opbouwen van hun buurt, is advies en steun aan bewoners een belangrijk onderdeel van het ASW en de Wijksteunpunten Wonen. Het Meldpunt Ongewensd Verhuurgedrag heeft in 2009 619 meldingen van ontoelaatbaar verhuurgedrag aangepakt. Via de Wijksteunpunten Wonen die onder het ASW vallen zijn meer dan 10.000 mensen geholpen met vragen over hun huur, huis en huisbaas.

Tot slot krijgt het werk van het ASW ook steeds duidelijker voet aan de grond buiten de stadsgrenzen van Amsterdam. We zijn actief in Haarlem,

Almere en Zaanstad. Zo helpen we bewoners bij het krijgen van invloed op renovatieprojecten in Haarlem en zorgen we voor krachtige dames die hun eigen buurt schoon en veilig houden in Zaanstad. Nu het economisch minder gaat, bouwprojecten worden afgeblazen en elke cent bij de gemeente en het rijk wordt omgedraaid, blijft het ASW met bewoners werken aan ontwikkeling van wijk en stad. Ook dit jaar hebben we weer een aantal karakteristieke projecten van onze organisatie voor u beschreven. Projecten waar we trots op zijn en die aangeven hoe wij dag in dag uit werken aan resultaat met bewoners.

We willen bewoners, partners en financiers danken voor de samenwerking in 2009 en de medewerkers voor de getoonde inzet.

Eef Meijerman & Jacqueline van Loon
directie ASW

Belangenbehartiging

Wanneer bewoners in de knel zitten, dan helpt het ASW deze bewoners. Zowel groepsgewijs als bij individuele huurproblemen. In 2009 heeft het ASW zo meer dan tienduizend mensen succesvol ondersteund.

Meldpunt Ongewenst Verhuurbedrag

Het 'Meldpunt Ongewenst Verhuurbedrag' verzamelt gevallen van ongewenst verhuurbedrag in Amsterdam. Daarnaast zoekt het meldpunt samen met de bewoners naar oplossingen voor intimidatie door verhuurders, oplossingen voor te hoge huren of oplossingen voor verwaarloosde woningen. In 2009 heeft het Meldpunt een recordaantal van 619 meldingen ontvangen, een stijging van 15% ten opzichte van het jaar daarvoor. Samen met de Wijksteunpunten is het Meldpunt een essentiële factor

in de ondersteuning van de Amsterdamse huurders die het meest in de knel zitten. Daarbij wordt goed samengewerkt met andere partijen, zoals de afdeling handhaving van de Dienst Wonen, Zorg en Samenleven, de politie, advocaten en medewerkers van stadsdelen. Op basis van de meldingen signaleert het Meldpunt bovendien belangrijke ontwikkelingen en knelpunten op de woningmarkt en geeft deze door aan de lokale politiek.

In 2009 heeft het Meldpunt een recordaantal van 619 meldingen ontvangen, een stijging van 15% ten opzichte van het jaar daarvoor.

Gert Jan Bakker senior consulent Meldpunt Ongewenst Verhuurbedrag

“Het Meldpunt zag in 2009 een voorzichtige omslag op de particuliere vastgoedmarkt; iets minder projectontwikkelaars werden door de economische recessie actief. Maar we zagen ook vaker een hardere bejegening van huurders. De markt blijft zeer roerig. Het snelle geld zit nu even niet in verkoop van huurwoningen, dus moet het worden gehaald bij de huurders. Eigenaren willen dan ook graag sociale huurwoningen omzetten in duurdere huurwoningen en kijken naar manieren om de zittende huurders zo snel mogelijk weg te krijgen. Dit levert schrijnende gevallen op van intimidatie door huisjesmelkers en malafide verhuurders. De huurders die daarmee te maken krijgen, worden door ons geholpen.”

Kees Oosterwijk advocaat

“Mijn ervaring met het Meldpunt is ronduit positief. Er wordt door het Meldpunt adequaat, efficiënt en betrokken gereageerd. Men laat zich geen oor aannaaien door verhuurders of autoriteiten. Er is een directe en intensieve samenwerking tussen mij en het Meldpunt als het gaat om het verzamelen van feiten. Het niveau van juridische kennis is ronduit goed en ik heb veel contact met de medewerkers. En *last but not least*: huurders die door het Meldpunt naar mij doorgestuurd worden, geven in alle gevallen blijk van een groot vertrouwen in het Meldpunt. Zij ervaren het Meldpunt als zeer betrokken bij henzelf als huurder en bij het oplossen van hun probleem.”

Woonwagenerk

De afstand tussen woonwagenerkers en de gemeente kan soms groot zijn. Om dichter bij elkaar te komen is wederzijds vertrouwen tussen de gemeente en de bewoners essentieel. Zowel de gemeente als de bewoners werken hard aan begrip en vertrouwen. Het ASW vervult hierin de rol van bemiddelaar en informatieverstrekker. Door de bewoners zelf te betrekken bij beleid rondom woonwagencentra, wordt hun maatschappelijke positie versterkt en kunnen ze beter geïnformeerd deelnemen aan de gesprekken met de gemeente. Om de

zorgen en de klachten te kunnen aanpakken, houdt het ASW regelmatig een spreekuur onder bewoners. Daarnaast is het ASW altijd bereikbaar voor bewoners en betrokkenen. Een van de knelpunten is het tekort aan grond. Hierdoor is het voor de jongere generatie moeilijk om zelf een standplaats te krijgen. Jongeren wonen noodgedwongen bij hun ouders of in krappe caravans. Het ASW probeert samen met de bewoners en de gemeente te kijken waar het mogelijk is om standplaatsen te creëren.

Door de bewoners zelf te betrekken bij beleid rondom woonwagencentra, wordt hun maatschappelijke positie versterkt en kunnen ze beter geïnformeerd deelnemen aan de gesprekken met de gemeente.

Cathy Kabalt consulent woonwagenerk

“Ik ben zelf een woonwagenerker en weet uit ervaring hoe de cultuur in elkaar zit en wat belangrijk is. Als je woonwagenerkers vraagt hoe zij denken over de problemen en mogelijke oplossingen, zul je zien dat ze verstandige dingen zeggen. Betrek de bewoners dus zoveel mogelijk bij het beleid, want de echte deskundigheid is op de centra zelf te vinden. Het afschaffen van de Woonwagenwet heeft ervoor gezorgd dat veel van de specifieke ondersteuning voor bewoners is verdwenen. Daarmee is het ASW een van de weinige loketten in Amsterdam waar de bewoners terecht kunnen.”

Sabina Achterbergh bewoner woonwagen

“Het goede van het ASW is dat het zelf een afspiegeling van de maatschappij is. Doordat Cathy zelf ook een woonwagenerker is, kunnen we altijd iemand bellen die de situatie van binnenuit kent. Als ik zelf een actie opzet of met een journalist spreek, dan betrek ik Cathy daar altijd bij. Zij heeft immers veel ervaring en wordt vertrouwd. Ik zou willen dat er in elke stad een ASW was.”

Bodemsanering: goede communicatie voorkomt slechte krantenkoppen

Weinig zaken zorgen voor meer onrust onder bewoners dan verontreinigde grond. Het ASW adviseert gemeentes en bewoners op het gebied van de communicatie rondom bodemsanering. Een heldere communicatie is van groot belang voor zowel bewoners als de overheid. De bewoners weten waar ze aan toe zijn en de gemeente neemt veel onrust weg door hen tijdig en helder te informeren over bodemverontreiniging. Het ASW geeft advies via de telefoon en de speciale website, www.bodem.info, maar betreft bewoners ook

via klankbordgroepen. Het ASW wordt door bewoners vertrouwd, omdat het een onafhankelijke organisatie is. Doordat de informatie niet van een partij komt die zijn eigen belangen in het proces heeft, zoals de gemeente of de stadsdelen, wordt deze eerder serieus genomen. En voor de gemeente heeft het ASW als voordeel dat zij een brug kan slaan tussen kennis en bewoners. Op het snijvlak hiervan organiseert het ASW jaarlijks samen met het Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam (OGA) de bijeenkomst 'Bewoners en Bodem'.

Het ASW wordt door bewoners vertrouwd, omdat het een onafhankelijke organisatie is.

Floor Beckers & Elien Haspels adviseurs milieu en communicatie

“Voorafgaand aan de bijeenkomst ‘Bewoners en Bodem’ hebben we alle stadsdelen geïnterviewd. Hoe zijn de stadsdelen bezig met het informeren van en communiceren aan bewoners? Het bleek dat de stadsdelen zich niet altijd bewust zijn van het belang van goede communicatie met bewoners in het geval van verontreinigde grond. Vandaar dat zo’n bijeenkomst zo belangrijk is. Want uiteindelijk hebben ook de stadsdelen een groot voordeel bij het betrekken van bewoners: goede communicatie voorkomt slechte krantenkoppen.”

Luitje Douma medewerker Bouwen en Wonen Stadsdeel Centrum

“De toegevoegde waarde van het ASW is dat het ASW overheden en deskundigen laat zien op wat voor manier de bewoners tegen bodemverontreiniging en bodemsanering aankijken. Het ASW kan overbrengen hoe bewoners dat ervaren. Bovendien geeft het ASW vervolgens advies over hoe overheid en deskundigen op een goede manier kunnen communiceren met bewoners. Het nut van de bijeenkomst ‘Bewoners en Bodem’ is vooral de uitwisseling van ervaringen en praktische tips. Verder is de bijeenkomst zeer nuttig om nog scherper te krijgen hoe communicatie met bewoners bij verontreiniging en sanering beter kan plaatsvinden.”

Huurdersplatform **Palladion**

‘Huurdersplatform Palladion’ is het officiële bewonersplatform voor de ruim 20.000 huurwoningen van woningcorporatie De Alliantie in Amsterdam. Palladion helpt bewonerscommissies op te richten in nieuwe complexen en onderhoudt contact met bestaande bewonerscommissies. De informatie die Palladion verzamelt vanuit de bewonerscommissies, vormt de basis van het regelmatige overleg met woningcorporatie De Alliantie. Daarnaast behandelt Palladion ook individuele klachten van

huurders, op voorwaarde dat men eerst heeft aangeklopt bij De Alliantie zelf. Inzet van het huurdersplatform is het zorgen voor goede en betaalbare woningen op dit moment en in de toekomst. Hierdoor is ‘Huurdersplatform Palladion’ dan ook nauw betrokken bij de wijkontwikkeling. Het ASW zorgt voor inhoudelijke en secretariële ondersteuning voor ‘Huurdersplatform Palladion’, dat verder compleet op vrijwilligers draait.

Het ASW zorgt voor inhoudelijke en secretariële ondersteuning voor ‘Huurdersplatform Palladion’, dat verder compleet op vrijwilligers draait.

Petra Mars medewerker koepelsecretariaat

“Het ASW ondersteunt één van de meest professionele huurderskoepels in de Regio Amsterdam. Doordat de advisering, organisatie en administratie van de koepels samen met professionele krachten wordt gedaan, houdt het bestuur meer tijd over. Tijd voor de zaken waar zij zich bezig mee moet houden: standpuntbepaling en discussie over de inhoudelijke kwesties die de huurders van De Alliantie Amsterdam aangaan. In de toekomst zal deze professionalisering alleen maar belangrijker worden, want er komen steeds meer zaken waarover het bestuur moet en wil adviseren.”

Toos Kloppenburg voorzitter Huurdersplatform **Palladion**

“Het contact met De Alliantie is goed, zij staan zeker voor ons open. We zijn het niet altijd met elkaar eens, maar zij luisteren serieus naar wat wij te zeggen hebben. Zo hebben we in 2009 bijvoorbeeld aangedrongen op een helder parkeerbeleid bij de complexen van De Alliantie en hebben we ervoor gezorgd dat De Alliantie een nieuwe analyse gaat maken van hoeveel woningen zij de komende tijd gaat verkopen. Het ASW kent als geen ander de Amsterdamse situatie. Ik zou me geen raad weten zonder de ondersteuning van het ASW. Ik benadruk dan ook bij andere platformen het belang professionele ondersteuners die weten waar zij mee bezig zijn, zoals de medewerkers van het ASW.”

Wijksteunpunt Wonen, De Baarsjes / Bos en Lommer

Het Wijksteunpunt Wonen in De Baarsjes en Bos en Lommer zorgt ervoor dat bewoners kunnen meedoen in hun wijk en dat huurders een plek hebben waar zij terecht kunnen voor problemen met hun verhuurder. Het Wijksteunpunt geeft informatie en ondersteuning bij huurprijzen, achterstallig onderhoud, servicekosten en renovaties. In 2009 heeft het Wijksteunpunt met 3.000 bewoners contact gehad, 502 woningopnames gedaan, 631 procedures gevoerd en zijn er 3.606 bewoners actief benaderd. Veel bewoners zijn

langsgekomen op één van de inloopsprekuren die er in 2009 zijn gehouden. Een probleem dat op deze gesprekken vaak terugkomt is een te hoge huurprijs. Binnen de eerste zes maanden dat iemand een huis huurt, kan bij de Huurcommissie van de gemeente het huurcontract worden getoetst. Ook bij grote gebreken aan de woning kan bij de Huurcommissie de huurprijs tijdelijk worden verlaagd. Het Wijksteunpunt Wonen begeleidt huurders hierbij en draagt daarmee bij aan het handhaven van de regels.

In 2009 heeft het Wijksteunpunt met 3.000 bewoners contact gehad, 502 woningopnames gedaan, 631 procedures gevoerd en zijn er 3.606 bewoners actief benaderd.

Eva Boer teamleider WSWonen West

“Binnen zes maanden benaderen we alle nieuwe huurders die nieuw zijn in het stadsdeel om te kijken of er niet teveel huur wordt betaald. Als we denken dat er inderdaad teveel wordt betaald, raden we de huurder aan om naar de Huurcommissie te stappen. Wanneer de huurder dat wil, dan helpen we hem of haar hier ook mee. Zowel met de formulieren van de Huurcommissie als met het daadwerkelijk terugvorderen van de teveel betaalde huur. De collega's van het ASW zijn voor ons echt een meerwaarde. De medewerkers hebben brede kennis van de onderwerpen wonen en participatie. Ons Wijksteunpunt Wonen hoort echt bij het ASW thuis.”

Anonieme huurder in Bos en Lommer

“Ik ben met mijn vriend gaan samenwonen in Bos en Lommer. Er waren wat gebreken in het huis, waarvan we niet wisten of wij of de verhuurder die moesten oplossen. Via via kwamen we bij het Wijksteunpunt terecht. Zij wezen ons erop dat we ook veel te veel huur betaalden. Via de Huurcommissie zijn uiteindelijk de gebreken opgelost en betalen we nu de helft van de oorspronkelijke huur. Als het Wijksteunpunt er niet was geweest, dan denk ik niet dat we naar de Huurcommissie waren gegaan. Het is toch een grote stap, we waren bang voor gezeur met onze huurbaas en we waren bang het huis kwijt te raken. Dan heb je ook nog al die regeltjes, ik zou echt niet weten waar te beginnen.”

Bewonerondersteuning in de Slachthuisbuurt in Haarlem

Het ASW is ook actief in Haarlem. Daar wordt de Slachthuisbuurt geherstructureerd en worden in totaal 600 woningen van drie corporaties gesloopt. Juist bij herstructurering is het van belang om bewoners te betrekken bij de plannen. Het ASW heeft in opdracht van Ymere met groot succes de bewonerscommissie van Ymere ondersteund. De ondersteuning heeft geleid tot een Sociaal Plan. In dit plan is onder andere geregeld dat er een terugkeergarantie

is voor de huidige bewoners en een gereduceerde huurprijs voor terugkerende bewoners, waarbij de reductie kan oplopen tot 200 euro per maand. Daarnaast is er een regeling met de bewoners getroffen voor het geval dat de nieuwbouw vertraging oploopt. Dit Sociaal Plan is overgenomen door alledrie de corporaties, en zorgt daarmee concreet voor verbeterde leefomstandigheden van alle huidige bewoners.

Het ASW heeft in opdracht van Ymere met groot succes de bewonerscommissie van Ymere ondersteund.

Jan Jacobs adviseur wijkontwikkeling

“Naast het meedoen met overleggen over het Sociaal Plan, heeft de bewonerscommissie ook deelgenomen aan het ontwerpteam. Hierdoor is er rekening gehouden met de wensen van de bewoners ten aanzien van de woning maar ook ten aanzien van de woonomgeving, zoals de inrichting van de binnentuinen. Daarnaast is een belangrijk resultaat dat er nu bij elk van de drie fases wordt gekeken of het Sociaal Plan moet worden bijgesteld. Kortom, de bewoners én de corporaties zijn tevreden over het behaalde resultaat.”

Uğur Topcinar bewoner Slachthuisbuurt, Haarlem

“Toen de plannen werden gemaakt om de oude woningen in de Slachthuisbuurt af te breken en nieuwe te bouwen, wisten wij als bewoners niet hoe we hier mee om moesten gaan. Het ASW heeft er met haar grote ervaring voor gezorgd dat wij nu wijzer en meer ervaren zijn. Gedurende het proces waren zij onze ogen en oren. Daardoor is ondermeer het aanbod van woningen verbeterd. Zo zijn er veel meer types woningen gekomen en heeft bijna geen enkele woning nu nog een loggia maar gewoon een balkon.”

Activatie en participatie

Wanneer bewoners actief betrokken zijn bij hun buurt, zorgt dat voor een fijne stad. Het ASW kiest voor een aanpak waarbij bewoners zoveel mogelijk zelf de projecten opzetten en uitvoeren. Dit leidt tot verfrissende initiatieven waar de buurt en de bewoners beter van worden.

De cursus **Wonen en Leefbaarheid** in Osdorp

In Amsterdam Osdorp is een zeer diverse groep van vijftien vrouwen bij elkaar gekomen voor de basiscursus 'Wonen en Leefbaarheid'. Deze cursus heeft bewoners wegwijs gemaakt in hun buurt en de participatie bevorderd. Na het bekijken van de behoeften onder de zeer diverse groep vrouwen is een aantal gastsprekers uitgenodigd die de deelnemers verder op pad heeft geholpen. Zo heeft een woningcorporatie uitgelegd wat de rechten van een

bewonerscommissie zijn. Maar er is ook aandacht geweest voor hoe om te gaan met hangjongeren en wat de politiek en de verschillende regelingen in het stadsdeel voor de vrouwen kan betekenen. De cursus is afgesloten met het uitreiken van een certificaat door de dagelijks bestuurder in Osdorp. Zij nodigde de deelnemers uit om bijvoorbeeld eens in te spreken bij de Stadsdeelraad. Resultaat: de deelnemers gaan in 2010 inspreken over een speeltuin in Osdorp.

Deze cursus heeft bewoners wegwijs gemaakt in hun buurt en de participatie bevorderd.

Esther Turk bewonersondersteuner **WSWonen Osdorp**

“Het belangrijkste doel van de cursus ‘Wonen en Leefbaarheid’ is om met elkaar informatie uit te wisselen. En hoe kan ik dat dan veranderen? Daarnaast is het een manier om woonwensen van bewoners te inventariseren. De cursus geeft bewoners de nodige kennis om zelf op te treden. Een voorbeeld hiervan is de bewonerscommissie. Veel deelnemers wisten niet wat dit precies was, terwijl die bewonerscommissies juist in een stedelijk vernieuwingsgebied als Nieuw-West van groot belang zijn.”

Ursula Jawahier deelnemer aan de cursus

“Ik woon al 31 jaar in Amsterdam, maar toch heb ik heel veel geleerd in deze cursus en sta ik nu sterker in mijn buurt. De belangrijkste les voor ons was dat je samen met elkaar aan je buurt kan werken. Je hebt andere mensen nodig om prettig te leven. De cursus was een groot succes. Naast gezelligheid kregen we veel nuttige informatie van de gastsprekers, maar ook van elkaar. Tijdens de eerste bijeenkomst is aan ons gevraagd waar we graag meer over wilden weten. Hierdoor sloot de cursus goed op ons aan en was het niet zo’n ver-van-je-bed-show.”

Vrouwenbrigade, Zaandam

Sinds 2009 bestaat in Zaandam de ‘Vrouwenbrigade’. In opdracht van de gemeente Zaanstad heeft het ASW een basiscursus ‘Wonen en Leefbaarheid’ georganiseerd. Twaalf vrouwen vanuit verschillende wijken waren hierdoor zo geïnspireerd dat er in 2009 een vervolg aan is gegeven middels het oprichten van de ‘Vrouwenbrigade’. De deelnemers hebben vervolgcursussen op het gebied van huurrecht en communicatieve vaardigheden gevolgd en vormen nu de ‘Vrouwenbrigade’. Zij komen elke maand twee maal bijeen: één keer met elkaar en de coördinator vanuit het ASW en één keer met

vertegenwoordigers van de gemeente, huismeesters en de corporaties. Doel: het benoemen en aanpakken van problemen in de buurt. Middel: doortastendheid in combinatie met empathie. De vrouwen lossen zelfstandig de problemen in hun buurt op en fungeren als aanspreekpunt voor bewoners. Door hun ervaring weten zij de weg binnen de gemeente, politie en corporaties inmiddels goed te vinden. Het ASW heeft het concept voor de ‘Vrouwenbrigade’ ontwikkeld en begeleidt deze nu verder. Het doel is om de Brigade zelfstandig verder te laten gaan.

Het ASW heeft het concept voor de Vrouwenbrigade ontwikkeld en begeleidt deze nu verder.

Farzana Shams adviseur wijkontwikkeling

“De deelnemers aan de ‘Vrouwenbrigade’ zijn echt het aanspreekpunt in hun wijk geworden. Zowel voor bewoners als voor de instanties, men luistert serieus naar hen. De mensen worden op zo’n manier weer verantwoordelijk voor hun eigen wijk. Door de cursussen hebben de vrouwen nu de kennis om zaken op te lossen. Zij komen door hun contacten in de buurt en door hun achtergrond op plekken waar de gemeente en de corporaties niet komen, en hebben zo een signalerende functie. Zij zijn het perfecte laagdrempelige aanspreekpunt voor bewoners.”

Sazan Saaed lid van de ‘Vrouwenbrigade’ Zaandam

“Ik ben mee gaan doen omdat het goed is voor de veiligheid van Zaandam. Voor onszelf, maar zeker ook voor onze kinderen. We lossen vele problemen op, zoals het dumpen van vuilnis in de buurt. Mensen uit andere wijken kwamen bij ons hun vuilnis dumpen. Wij hebben de nummerborden van deze auto’s genoteerd en doorgegeven aan de politie. Daardoor wordt er nu geen vuilnis meer gedumpt. Het is belangrijk dat dit ook door vrouwen wordt gedaan. Wij hebben veel rust en houden rekening met elkaar. Zo voeden moeders uiteindelijk ook andere mensen in de buurt op.”

Bewoners aan het stuur, Venserpolder

Bij 'Bewoners aan het stuur' konden bewoners in 2009 zelf voorstellen doen voor projecten die goed waren voor de leefbaarheid, educatie, sport en de openbare ruimte. De buurten waarin dit project liep waren: Venserpolder in Zuidoost, de Dapperbuurt in Oost en Reimerswaal in Osdorp. Het unieke aan het project is dat uiteindelijk een groep van bewoners zelf beslist welke voorstellen realiteit worden en dat bewoners zelf verantwoordelijk blijven voor de uitvoering. Het ASW en de Huurdersvereniging Amsterdam begeleiden de bewoners in hun werk, en helpen hen bij de contacten met bijvoorbeeld het stadsdeel of de corporatie. De opzet zorgt ervoor dat bewoners op een laagdrempelige manier geld kunnen krijgen

Het unieke aan het project is dat uiteindelijk een groep van bewoners zelf beslist welke voorstellen realiteit worden.

voor een concreet project in de buurt. Er zijn weinig ingewikkelde formulieren en een paar duidelijke voorwaarden. De belangrijkste voorwaarden zijn dat een voorstel echt wat bijdraagt aan de buurt en wordt uitgevoerd door de bewoners. Er werd begonnen met een brainstormsessie, om zo na te gaan waar de behoefte in de wijk lag. Dit heeft geleid tot vele voorstellen, waarvan een groot deel door de bewonerscommissie is goedgekeurd. In Venserpolder zijn zo onder meer talentenworkshops voor jongeren gerealiseerd, een nieuwe speeltuin, huiswerkbegeleiding voor kinderen en openbare fitnessstoestellen in de openbare ruimte.

Bert Meintser adviseur stedelijke vernieuwing

“Juist in een wijk als Venserpolder werkt deze methode. De wijk heeft problemen, maar ook een grote potentie aan actieve bewoners. Deze bewoners weten zelf maar al te goed wat er nodig is in de wijk en willen graag bij de uitvoering betrokken zijn. En dat kan op deze manier. Het resultaat zit ‘m niet alleen in de speeltuin of de website, maar ook in het proces. Mensen leren elkaar kennen en zetten samen wat op. Het brengt echt iets teweeg.”

Co Steijn initiatiefnemer fitness- toestellen in de openbare ruimte

“We waren zielsgelukkig toen de mogelijkheid ontstond om een project in te dienen. Eindelijk konden we onze ideeën zelf waarmaken. Maar we waren wel wat naïef. We dachten dat toen het project was goedgekeurd, we alleen maar een plek hoefden te vinden en de rest zo voor elkaar zou komen. Maar het stadsdeel stelde nog allerlei eisen aan veiligheid en onderhoud. Daar hadden we niet op gerekend. Af en toe wilden we het bijna opgeven. Bert heeft ons op die momenten er altijd doorheen geholpen. Als bewoner kun je zelf niet altijd de weg vinden, maar met de professional aan je zijde gelukkig wel.”

Buurtactiedag **Reimerswaal leeft!**

Reimerswaal ligt in Amsterdam Osdorp en is een buurt waarin de komende jaren veel gesloopt en herbouwd gaat worden. De ervaring leert dat juist in zo'n buurt de verloedering snel kan toenemen. Om het bewonerscontact in de buurt te behouden, kwamen de bewoners zelf met het idee om een gemeenschappelijke dag voor de buurt te organiseren. Dit resulteerde, met ondersteuning van het ASW, in de Buurtactiedag 'Reimerswaal Leeft'. Op 30 september 2009 vonden overal in de buurt tal van activiteiten plaats: workshops, muziek, sport, spel en het opruimen van de buurt. Daarnaast werd de

nieuwe buurtmoestuin geopend. In deze moestuin kunnen bewoners zelf groenten en fruit verbouwen. De tuin is ook een initiatief van bewoners zelf en onderdeel van het project 'Bewoners aan het stuur'. Met dit project is er in een aantal buurten geld beschikbaar voor laagdrempelige bewonersinitiatieven. Daarnaast was een hoogtepunt de opening van een bewonerscentrum, een samenwerking tussen het ASW, Huurdersvereniging Amsterdam en woningcorporatie Ymere. In het bewonerscentrum hebben de bewoners van Reimerswaal nu hun eigen plek voor activiteiten en bijeenkomsten.

Een hoogtepunt was de opening van een bewonerscentrum, een samenwerking tussen het ASW, Huurdersplatform Amsterdam en woningcorporatie Ymere.

Mostafa El Filali adviseur wijkontwikkeling

"De dag is van groot belang geweest voor het zelfvertrouwen van de buurt. Je merkt echt het verschil. Mensen leren elkaar weer kennen en groeten elkaar op straat. Na de dag zijn er door bewoners vele nieuwe initiatieven gestart. Die hebben ertoe geleid dat een groot gedeelte van het groen in de buurt voor iedereen toegankelijk is en de saamenhorigheid in de buurt sterk is toegenomen. En dat in een buurt die door sommigen werd afgeschreven!"

Koen Schutte organisator Buurtactiedag

"De dag was enorm geslaagd! Alle nationaliteiten door elkaar, jong en oud, de hele buurt deed spontaan mee. Er waren danswedstrijden, muziek en veel nuttige activiteiten. Een buurt waar veel gesloopt gaat worden, dreigt soms te verloederen. Deze dag gaat de verloedering tegen. Het versterkt de saamenhang in de buurt. Er zijn nu veel meer initiatieven. Dat is echt het gevolg van de actiedag."

Sleutel naar duurzaam en divers

In een duurzame en diverse stad is het prettig wonen, nu én in de toekomst. Het ASW is hierin toonaangevend. Bijvoorbeeld bij projecten die gaan over energiebesparing en het vinden van specifieke woningen voor mensen met een beperking.

Energie **tupperware parties** in Zuidoost

De laatste jaren zijn energiekosten een steeds groter deel van de maandelijkse kosten gaan uitmaken. Om de energiekosten terug te dringen én om een bijdrage te leveren aan de terugdringing van CO2 uitstoot, organiseert het ASW in Zuidoost het project 'Energie in Huis': *tupperware parties* nieuwe stijl. Bewoners nodigen bij hen thuis andere bewoners uit om tips uit te wisselen over hoe er zuiniger met energie kan worden omgesprongen. Hierbij is ook een medewerker van het ASW aanwezig om voorlichting te geven en de felbegeerde energiebox uit te reiken. In deze box zitten bijvoorbeeld spaar-

lampen en een zandloper voor onder de douche. Het succes van het project bestaat uit twee delen. Ten eerste is het ASW goed geworteld in de stadsdelen en heeft de organisatie zo een relatief makkelijke ingang bij bewoners. Ten tweede is er het vliegwiel-effect van de *tupperware parties*: bewoners nodigen bij hen thuis andere bewoners uit, die vervolgens ook weer bij hen thuis bijeenkomsten organiseren. Dit sneeuwbaaleffect zorgt voor een groot bereik. In 2009 zijn ongeveer 1.000 bewoners van Amsterdam Zuidoost op deze manier bereikt.

Bewoners nodigen bij hen thuis andere bewoners uit, die vervolgens ook weer bij hen thuis bijeenkomsten organiseren.

Henk Lalji adviseur wijkontwikkeling

“De bewoners zijn enthousiast en maken zich het project eigen. Dat betekent dat wij met onze werkwijze aansluiten bij wat bewoners zelf willen. Steeds meer stadsdelen schakelen het ASW in om energiezuinig gedrag in huis te stimuleren. Naast bewoners richt het ASW zich steeds meer op jongeren, om ook hen zuinig met energie te laten omgaan.”

Esje Heera deelnemer tupperware party

“De kracht van de *parties* is dat het bij mensen thuis is. Je wordt uitgenodigd door bekenden. Mond-tot-mond reclame is veel beter dan een geschreven uitnodiging. De opzet is zo dat het vooral ook gezellig is. Hierdoor zijn mensen enthousiast en willen zij het zelf ook organiseren. De *parties* gingen echt als een lopend vuurtje door Zuidoost en juist hier is dit een belangrijk project. Veel bewoners van Zuidoost gaan nou eenmaal anders met energie om, waardoor zij nog veel kunnen leren over energiebesparing. Dit project zorgt daarvoor.”

Stimuleren van **specialistische woningbouw**

Mensen met een handicap willen, net als ieder ander, prettig wonen en zoveel mogelijk zeggenschap hebben over hun eigen leven. Als wonen in een zorginstelling niet je ideaal is en zelfstandig wonen in een gewone woning niet haalbaar, dan kun je samen met anderen een woongroep in eigen beheer starten. De Latei, de belangenvereniging van deze particuliere wooninitiatieven, wordt sinds haar oprichting ondersteund door het ASW. De Latei helpt toekomstige bewoners (en in veel gevallen treden voor hen de ouders op) om een goede groep te vormen en een

plan voor een woonvorm te ontwikkelen. De Latei en het ASW beschikken over de vereiste kennis en ervaring om zo'n project echt van de grond te krijgen. Kennis met betrekking tot het groepsproces, het samen met een corporatie ontwikkelen van een bouwplan, indicaties, en de financiering van de zorg. Ook met verschillende juridische structuren waarin dit alles goed geregeld kan worden is veel ervaring. Voor iedere groep een passende oplossing.

De Latei en het ASW beschikken over de vereiste ervaring om zo'n project echt van de grond te krijgen.

Ada Bolder senior adviseur bijzondere woonvormen

“Eén van de groepen waarmee we in 2009 succesvol bezig zijn geweest is een woongroep van elf autistische jongeren. Op IJburg bouwt woningcorporatie De Alliantie als onderdeel van een groter complex voor deze woongroep elf woningen en een gemeenschappelijke ruimte. Door de economische crisis werd de bouw van dat blok eerst almaal uitgesteld, en dreigde het in 2009 zelfs afgesteld te worden. Dankzij de goede samenwerking tussen De Latei, het ASW, De Alliantie en de groep jongeren en hun ouders is toch de eerste paal eind 2009 de grond in gegaan. Het was de eerste en enige eerste paal van dat jaar op IJburg. Bovendien scoorde dit project veel waardering bij de provincie. Heel bijzonder!”

Karin van Kesteren moeder van een toekomstige bewoner op IJburg

“Als ouders willen we niets liever dan onze kinderen op eigen benen te zien staan. En dat moment komt nu steeds dichterbij. In Amsterdam is De Latei, met ondersteuning van Ada en het ASW de plek waar je hiervoor terecht kunt. Je kunt niet in je eentje een woongroep starten, maar via De Latei kom je in contact met ouders en jongeren die dezelfde wens hebben. Voor je het weet liggen de eerste plannen op tafel.”

Resultaat met bewoners

Nieuwezijds Voorburgwal 32
1012 RZ Amsterdam
www.steunpuntwonen.nl

T 020 - 52 30 130
F 020 - 63 82 976
info@steunpuntwonen.nl